

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

AIZSARGĀJAMO AINAVU APVIDUM «AUGŠDAUGAVA»

Augšdaugavas un Krāslavas novadi

2. daļa

Sabiedriskā apspriešana līdz 03.09.2021.

Sanāksme 31.08.2021. plkst 10:00

Izstrādātājs: Latvijas universitāte

Pasūtītājs: Dabas aizsardzības pārvalde

ES Kohēzijas fonda projekts “Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā”

Prezentācijas tēmas

- Teritorijas apsaimniekošanas mērķi
- Ieteicamie apsaimniekošanas pasākumi
- Priekšlikumi funkcionālajam zonējumam
- Priekšlikumi individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem

Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķis

Saglabāt AAA „Augšdaugava” dabas un kultūrvēsturiskās vērtības – cilvēka neizmainīto Daugavas upes posmu un upei pieguļošo teritoriju, aizsargājot tās ainavisko struktūru, kā arī biotopu un sugu daudzveidību, vienlaikus veicinot teritorijas ilgtspējīgu attīstību un līdzsvarojot dabas aizsardzības, kultūrvēsturisko vērtību aizsardzības un sociālekonomiskās intereses.

Teritorijas apsaimniekošanas īstermiņa mērķi (1)

A. Administratīvie un organizatoriskie pasākumi

- A.1. Noteikt AAA “Augšdaugava” vērtību saglabāšanai atbilstošas juridiski saistošas prasības.
- A.2. Nodrošināt dabas parka robežu atpazīstamību dabā.
- A.3. Precizēt AAA “Augšdaugava” robežu

B. Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana

- B.1. Saglabāt vai uzlabot kvalitāti 319,1 ha ES nozīmes ezeru biotopu un 1532,1 ha ES nozīmes upju biotopu.
- B.2. Apsaimniekot 1444 ha zālāju, t.sk. vismaz 931 ha ES nozīmes zālāju biotopu.
- B.3. Saglabāt 71,6 ha ES nozīmes purvu biotopu, t.sk. uzlabot biotopa kvalitāti 1,37 ha.
- B.4. Saglabāt 1678,8 ha ES nozīmes meža biotopu.
- B.5. Saglabāt AAA teritorijā sastopamo reto un aizsargājamo sugu populācijas vismaz to pašreizējā stāvoklī, kā arī īstenot to aizsardzībai nepieciešamos pasākumus.
- B.6. Ierobežot invazīvo sugu izplatību, novēršot ainavas un biotopu degradāciju.
- B.7. Saglabāt alejas un dižkokus.

Teritorijas apsaimniekošanas īstermiņa mērķi (2)

C. Izglītojošie un informējošie pasākumi

- C.1. Atjaunot, izvietot un uzturēt informācijas stendus un norādes.
- C.2. Sagatavot informatīvos materiālus teritorijas iedzīvotājiem un apmeklētājiem.
- C.1.3. Organizēt izglītojošus pasākumus vietējiem iedzīvotājiem, uzņēmējiem un teritorijas apmeklētājiem.
- C.1.4. Organizēt publiskos tematiskos pasākumus.

D. Tūrisms un atpūtas organizēšana

- D.1. Ierīkot, pilnveidot un uzturēt dabas un kultūrvēsturisko objektu apmeklēšanai nepieciešamo infrastruktūru
- D.2. Ierīkot, pilnveidot un uzturēt takas
- D.3. Ierīkot, pilnveidot un uzturēt atpūtas vietas
- D.4. Ierīkot, pilnveidot un uzturēt ūdenstūrismam un atpūtai uz ūdens nepieciešamo infrastruktūru
- D.5. Ierīkot, pilnveidot un uzturēt velotūrismam nepieciešamo infrastruktūru
- D.6. Pilnveidot tūrisma piedāvājuma AAA "Augšdaugava"

Teritorijas apsaimniekošanas īstermiņa mērķi (3)

E. Ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību apsaimniekošana

E.1. Īstenot ainavu struktūrplāna nosacījumus.

E.2. Veicināt kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un iesaistīšanu tūrisma piedāvājumā.

F. Izpēte un monitorings

F.1. Nodrošināt apsaimniekošanas pasākumu efektivitātes monitoringu

F.2. Nodrošināt īpaši aizsargājamo biotopu un sugu monitoringu

F.3. Nodrošināt ainavu izmaiņu monitoringu.

F.4. Nodrošināt tūrisma un atpūtas ietekmju monitoringu.

Ieteicamie apsaimniekošanas pasākumi

A. Administratīvie un organizatoriskie pasākumi

6 pasākumi

B. Dabas vērtību aizsardzība un apsaimniekošana

23 pasākumi

C. Izglītojošie un informējošie pasākumi

20 pasākumi

D. Tūrisma un atpūtas organizēšana

32 pasākumi

E. Ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību apsaimniekošana

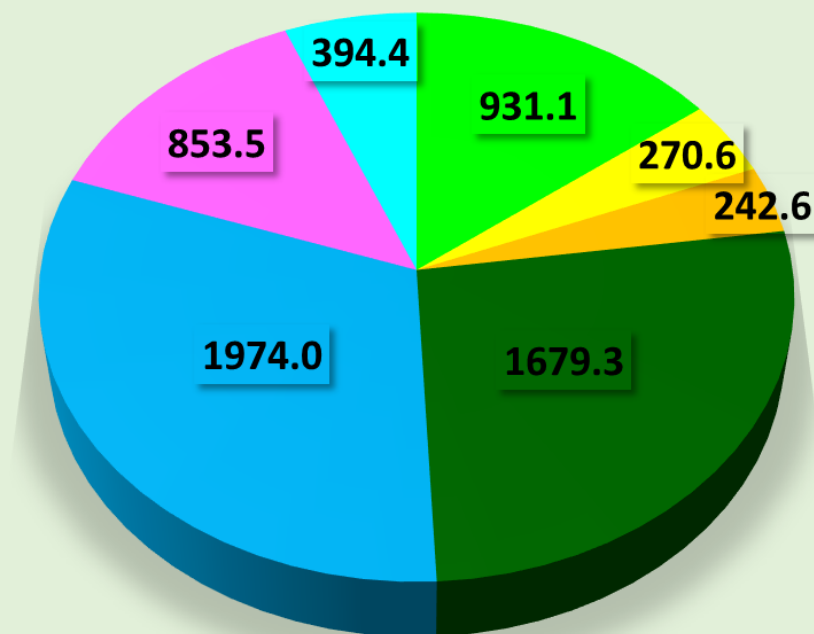
6 pasākumi

F. Izpēte un monitorings

5 pasākumi

Skat. **dabas aizsardzības plāna 5.3. nodaļu** un apsaimniekošanas pasākumu kartes **5.1. pielikumā** <https://failiem.lv/u/vv79cfy7s>

Ieteicamie apsaimniekošanas pasākumi, ha

- B.2.1. Aizsargājamo zālāju biotopu apsaimniekošana un kvalitātes uzlabošana
- B.2.2. Potenciālo aizsargājamo zālāju biotopu un vēsturisko zālāju apsaimniekošana
- B.2.3. Vēsturisko zālāju atjaunošana un apsaimniekošana
- B.4.1. Neiejaukšanās ES nozīmes biotopu dabiskā attīstībā
- B. 5.2. Reto un īpaši aizsargājamo gliemju sugu dzīvotņu saglabāšana
- E.1.1. Ainavu skatu vietu uzturēšana un atjaunošana
- Pārējie pasākumi

Administratīvie un organizatoriskie pasākumi (1)

A.1.1. – A.1.3., A.2.1. – A.2.3., A.3.1. pasākumi ir paredzēti, lai

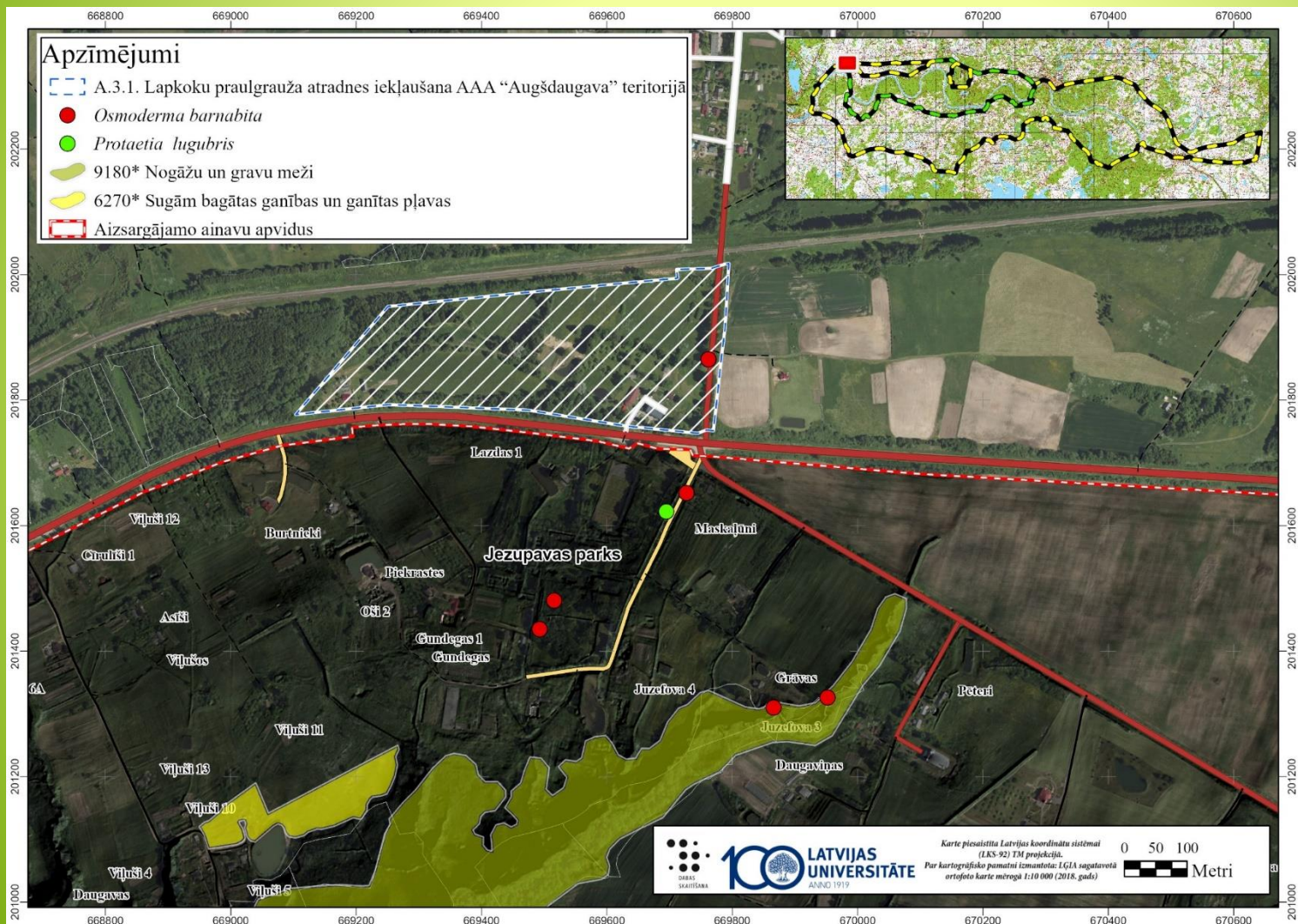
- ieviestu AAA «Augšdaugava» vērtību saglabāšanai atbilstošas juridiski saistošas prasības,
- nodrošinātu teritorijas robežu atpazīstamību dabā,
- sekmētu valsts robežas joslas ierīkošanu un uzturēšanu

A.1.1. AAA “Augšdaugava” individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu izstrādāšana un apstiprināšana:

- aizstās spēkā esošos Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumus
- noteiks teritorijas funkcionālo zonējumu
- sagatavoti priekšlikumi – **skat. dabas aizsardzības plāna 6.2. nodaļu un 6. pielikumu** <https://failiem.lv/u/vv79cfy7s>
- apstiprināšanai sagatavo un virza VARAM, apstiprina Ministru kabinets

Administratīvie un organizatoriskie pasākumi (2)

A.3.1. Lapkoku praulgrauža atradnes iekļaušana AAA “Augšdaugava” teritorijā

ieteicams
iekļaut liepu
aleju starp
šoseju un
dzelzceļu un
mājvietas
apstādījumus
12 ha platībā

Dabas vērtību apsaimniekošanas pasākumi (1)

B.1.1. – B.1.11. pasākumi: ezeru un upju biotopu kvalitātes uzlabošana un saglabāšana

Ezeru un upju ekosistēmu kvalitātes saglabāšanai galvenais – nepieļaut piesārņojuma ieplūdi un neveicināt barības vielu ieplūdi, kā arī neizmainīt dabisko ūdens režīmu.

Stāvokļa uzlabošanai ieteikti vairāki specifiski pasākumi Balticas, Varnaviču, Dauguļu, Dziļajā, Jablonkas, Krivoje, Kalodas, Riņģa, Kaudzīšu, Mazajā Borvinkas ezerā, piemēram: iekritušo koku un zaru izvākšana, krastmalas slīkšņas platību samazināšana, niedru pļaušana noteiktās vietās, dabiskā ūdens režīma/līmeņa atjaunošana

Bebru darbības kontrole paredzēta Gluhoje, Zimašu, Dubinkas, Prūdeņa un Šlapuka ezerā.

Dabas vērtību apsaimniekošanas pasākumi (2)

B.1.11. Aizsargājamo upju biotopu apsaimniekošana

Cilvēka un dabisko procesu negatīvi ietekmēto upju posmu kvalitātes uzlabošanai nepieciešams:

- izvākt sadzīves atkritumus,
- izvākt bebru dambjus un koku sagāzumus,
- kontrolēt bebru darbību un nepieļaut pārmērīgu bebru savairošanos,
- retināt blīvas baltalkšņu audzes krastos.

Puniškas upīte

Dabas vērtību apsaimniekošanas pasākumi (3)

B.2.1. Aizsargājamo zālāju biotopu apsaimniekošana un kvalitātes uzlabošana (931 ha)

B.2.2. Potenciālo aizsargājamo zālāju biotopu un vēsturisko zālāju apsaimniekošana (270,7 ha)

B.2.3. Vēsturisko zālāju atjaunošana un apsaimniekošana (242 ha)

- AAA «Augšdaugava»
8 aizsargājamo zālāju biotopu veidi
dabiskie zālāji ir nozīmīga dabas un ainaviskā vērtība
- Veicama zālāju pļaušana reizi sezonā, savācot nopļauto, vai ekstensīva noganīšana – atbilstoši zālāju biotopa veidam un apsaimniekotāju iespējām.
- Aizaugošajos zālājos veicama koku un krūmu izciršana, atjaunojoša pļaušana, noganīšana, kā arī specifiski papildus pasākumi, kas veicina aizsargājamā zālāju biotopa veidošanos.

Dabas vērtību apsaimniekošanas pasākumi (4)

B.3.1. Biotopa 7140 Pārejas purvi un slīkšņas kvalitātes uzlabošana

Pasākums aktuāls, lai saglabātu dzeltenās akmeņlauzītes atradni pie Ceplīšiem:

- nojaucami bebru dambji uz purvam cauri tekošā straوتا (nepieciešamības gadījumā jāveic atkārtoti),
- veicamas bebru medības to apdzīvotajās teritorijās purvā un tā apkārtnē.
- veicama niedru pļaušana, izvēcot nopļautās niedres no purva (atkārtojams pēc nepieciešamības).

Nepieciešamības gadījumā ūdens līmeņa normalizēšana un niedru pļaušana veicama arī citās biotopa 7140 Pārejas purvu purvi un slīkšņas teritorijās.

Dabas vērtību apsaimniekošanas pasākumi (5)

B.4.1. Neiejaukšanās ES nozīmes biotopu dabiskā attīstībā (1678,8 ha)

- Mežu dabas vērtība parasti palielinās, ļaujot tiem dabiski attīstīties.
- Nepieciešamības gadījumā var veikt speciālus apsaimniekošanas pasākumus meža biotopa kvalitātes uzlabošanai, piemēram, invazīvo augu sugu ierobežošanu.

9080* Staignāju meži
AAA "Augšdaugava"
teritorijā
(Foto: G.Evarte-Bundere)

Dabas vērtību apsaimniekošanas pasākumi (6)

Ieteikti vairāki pasākumi īpaši aizsargājamo sugu populāciju saglabāšanai:

B.5.1. Kaijveidīgo putnu apdzīvoto Daugavas salu apsaimniekošana

B.5.2. Reto un īpaši aizsargājamo gliemju sugu dzīvotņu saglabāšana

B.5.3. Sikspārņu vasaras mītņu un barošanās teritoriju saglabāšana

B.5.4. Ugunskrupju dīķu atjaunošana

B.5.5. Sarkanvēdera ugunskrupju populāciju uzlabošana ar zookultūrā audzētiem īpatņiem

kā arī

B.6.1. Invazīvo augu sugu ierobežošanas un apkarošanas pasākumi

B.7.1. Aleju un dižkoku saglabāšana

Izglītojošie un informējošie pasākumi

C.1.1. – C.1.6. pasākumi: **dažādu informatīvo stendu un norāžu izvietošana**

C. 2.1. – C.2.7. pasākumi: **informācijas un informatīvo materiālu sagatavošana un publicēšana**

C. 3.1. – C.3.2. pasākumi: **iedzīvotāju un uzņēmēju informēšana un iesaistīšana dabas vērtību un vides kvalitātes saglabāšanā**

C. 4.1. – C.4.5. pasākumi: **tematisko pasākumu organizēšana**

Tūrisma un atpūtas organizēšana (1)

Pasākumi esošu tūrisma objektu infrastruktūras pilnveidošanai un uzturēšanai:

D.1.1. Adamovas pilskalna skatu laukuma infrastruktūras pilnveidošana un uzturēšana

D.1.2. Dinaburgas kultūrvēsturiskā kompleksa infrastruktūras uzturēšana

D.1.3. Infrastruktūras pilnveidošana un uzturēšana pie Poguļankas arkveida tilta

D.1.8. Skatu torņu uzturēšana (Vasargelišķu, Lazdukalna un Priedaines skatu torņi un ar tiem saistītā infrastruktūra)

Pasākumi jaunas tūrisma infrastruktūras ierīkošanai un uzturēšanai:

D.1.4. Infrastruktūras izveidošana un uzturēšana pie Sproģu gravām

D.1.5. Krāslavas promenādes izveidošana un uzturēšana

D.1.6. Pārceltuves pār Daugavu ierīkošana un uzturēšana (starp Lielborni un Augustinišķiem)

D.1.7. Platformas ierīkošana un uzturēšana virs Daugavas (pie Slutišķiem)

D.1.8. Skatu torņa būvniecība (pie Tabores)

Tūrisma un atpūtas organizēšana (2)

D.2.1. – D.2.6. pasākumi: taku labiekārtošana, ierīkošana un uzturēšana

(pie Slutišķiem, Markovas pilskalna un Vecračinas pilskalna, Adamovas dabas taka, Piedrujas dabas takas, Zirgu sētas “Klajumi” un Lielbornes muižas takas)

D.3.1. – D.3.3. pasākumi: atpūtas vietu ierīkošana un uzturēšana

(AS “Latvijas valsts meži” ierīkotās atpūtas vietas, kā arī Krāslavā Ostas ielā un pie Kolodas ezera)

D.4.1. Laivu piestātņu un laivu nolaišanas vietu labiekārtošana un uzturēšana

(pie Slutišķiem, pie Kraujas, pie Vasargelišķu skatu torņa, Krāslavā pie Zvejnieku ielas, Rudņas lokā, pie Dinaburgas pilsdrupām un Vecpils pilskalna, pie Sīķeles luterāņu baznīcas)

Tūrisma un atpūtas organizēšana (3)

D.4.2. Ūdenstūristu apmetņu ierīkošana un apsaimniekošana

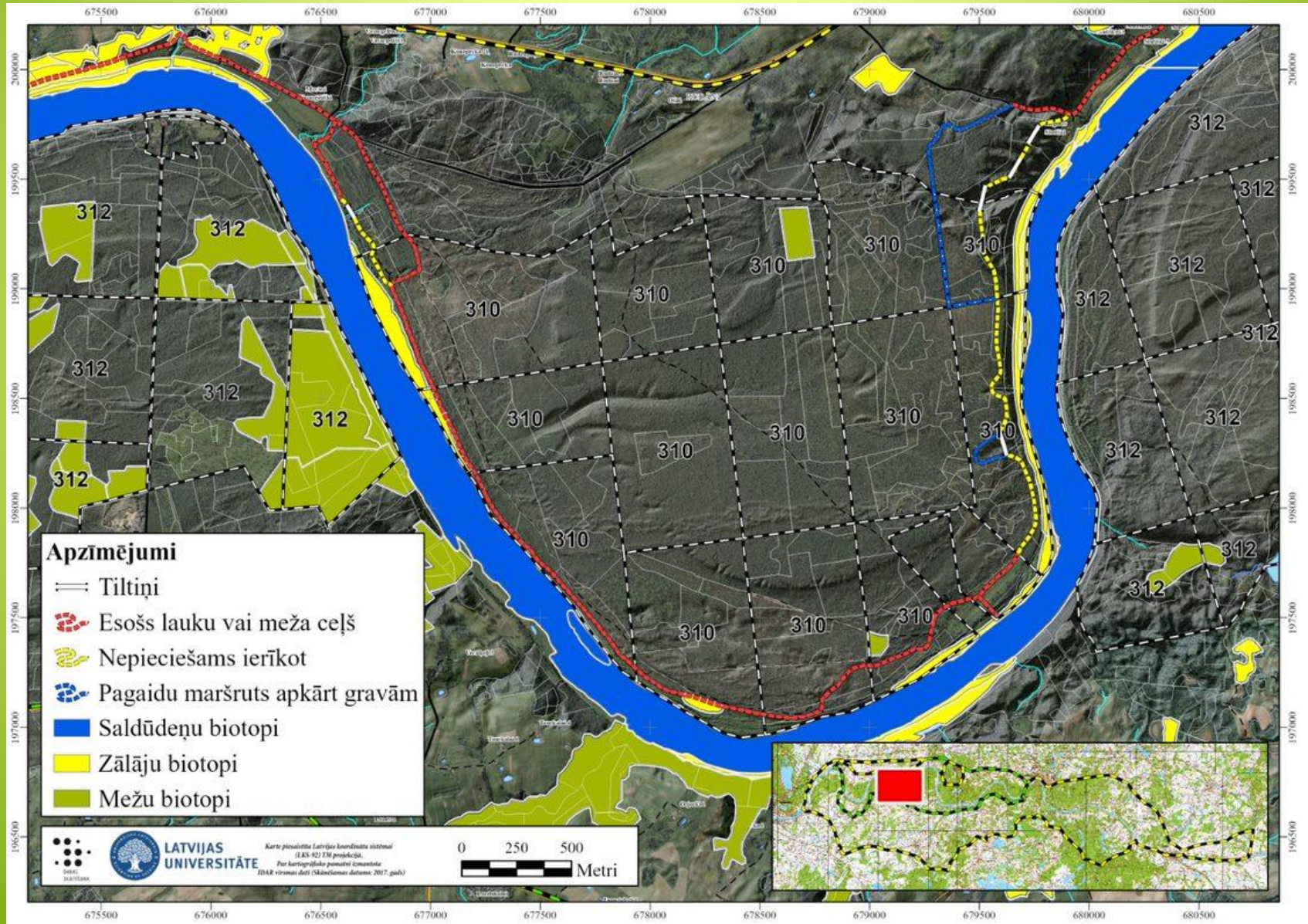
(pie Rudāniem, pie Vecračinas pilskalna, pie Kaplavas, pie atpūtas bāzes “Vaclavi”, Krāslavā pirms tilta, Krāslavas novadā pie Krīviņiem, pie Indricas Sv. Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīcas, pie Indricas upes ietekas Daugavā, pie Piedrujas, Lielbornes muižas kompleksa teritorijā)

- laivu piestātne un nolaišanas/izvilkšanas vieta
- labiekārtojums – nojume ar galdu un soliem, sausā tualete, atkritumu tvertnes, ierīkota ugunsкура vieta ar soliem
- piebraucamie ceļi
- vieta automašīnu novietošanai
- vienota stila norādes.

Tūrisma un atpūtas organizēšana (4)

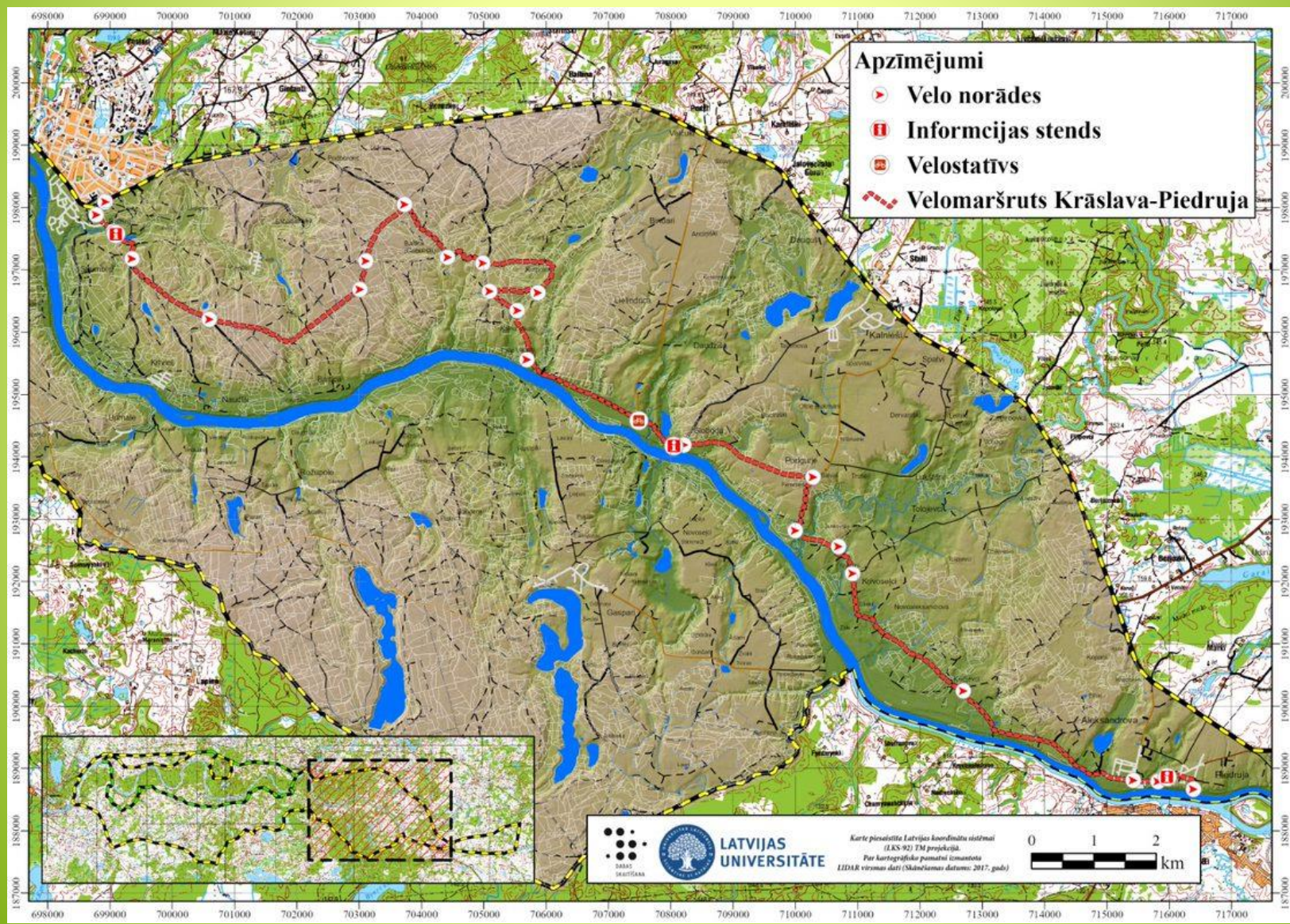
D.5.1. Velomaršruta Nr. 35 “Daugavas loki” pilnveidošana

Tūrisma un atpūtas organizēšana (5)

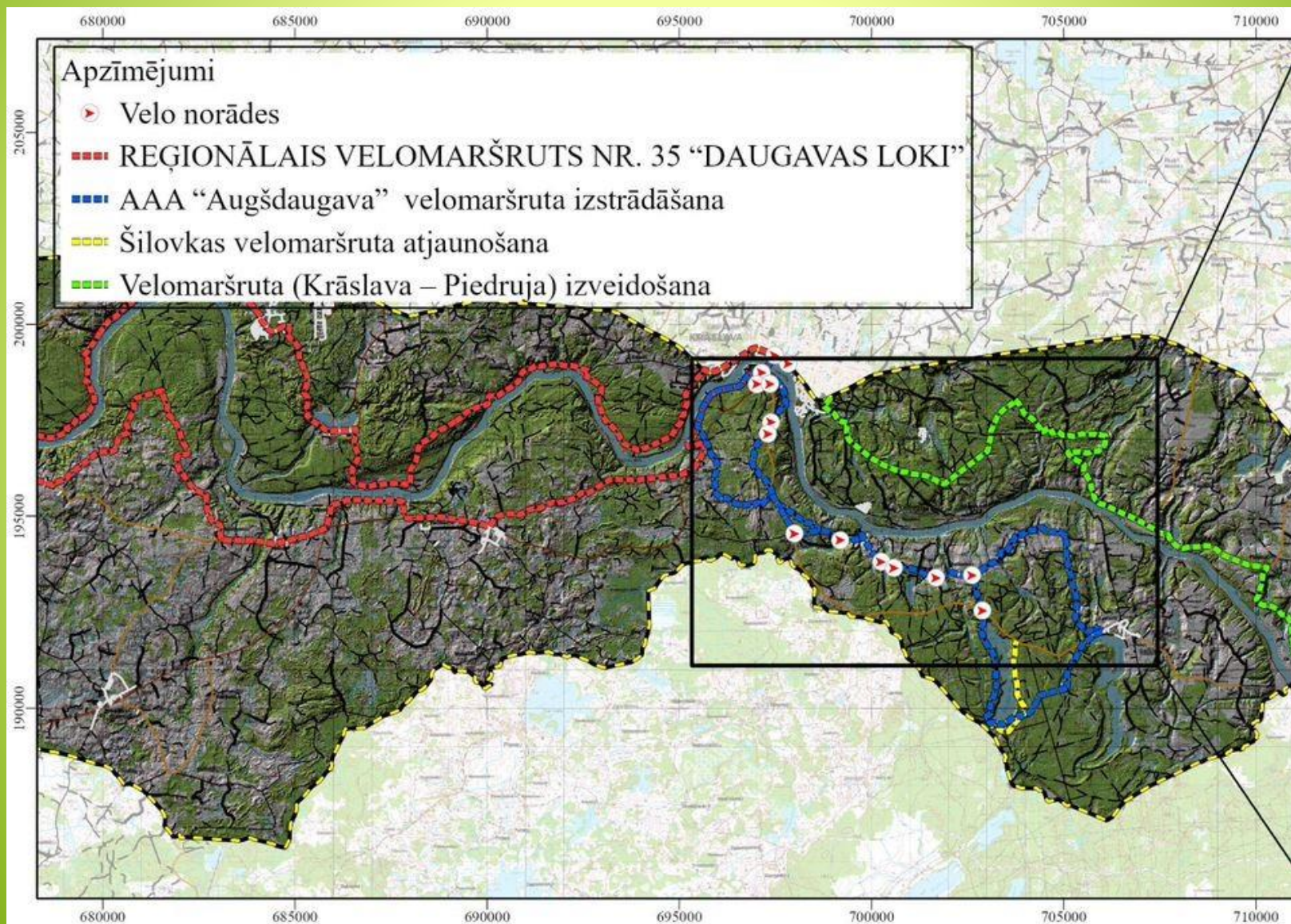
D.5.2. Velomaršruta Krāslava – Piedruja izveidošana un uzturēšana

Tūrisma un atpūtas organizēšana (6)

D.5.3. AAA “Augšdaugava” velomaršruta izstrādāšana

Tūrisma un atpūtas organizēšana (7)

Pasākumi tūrisma piedāvājuma pilnveidošanai AAA “Augšdaugava”:

D.6.1. Vasaras sezonas autobusa reisa izveidošana

D.6.2. Baznīcu iekļaušana tūrisma piedāvājumā

D.6.3. Červonkas muižas pils tūrisma piedāvājuma pilnveidošana

D.6.4. Hoftenbergas muižas atjaunošana un tūrisma piedāvājuma izveidošana

D.6.5. Vietējo pārtikas ražotāju, mājražotāju un amatnieku preču iekļaušana tūrisma piedāvājumā

D.6.6. Lauku saimniecību iekļaušana tūrisma piedāvājumā

D.6.7. Amatnieku darbnīcu atbalstīšana un iekļaušanu tūrisma piedāvājumā

D.6.8. Naktsmītņu piedāvājuma attīstīšana

D.6.9. Aktīvās atpūtas piedāvājuma pilnveidošana

D.6.10. Jaunu tematisko tūrisma maršrutu izveide

Ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību apsaimniekošana (1)

E.1.1. Ainavu skatu vietu uzturēšana un atjaunošana

un

E.1.3. Ainavisko ceļu un ceļa posmu uzturēšana

- ainavu skatu vietas un ainaviskie ceļi un ceļu posmi norādīti dabas aizsardzības plāna 5.3.2. un 5.3.3. tabulā un 5.1.1. pielikumā
- Nepieciešama uzturēšana, kopšana, nepārveidošana, skatu atvēršana

E.1.2. Ainavu un vidi degradējošu objektu rekultivācija

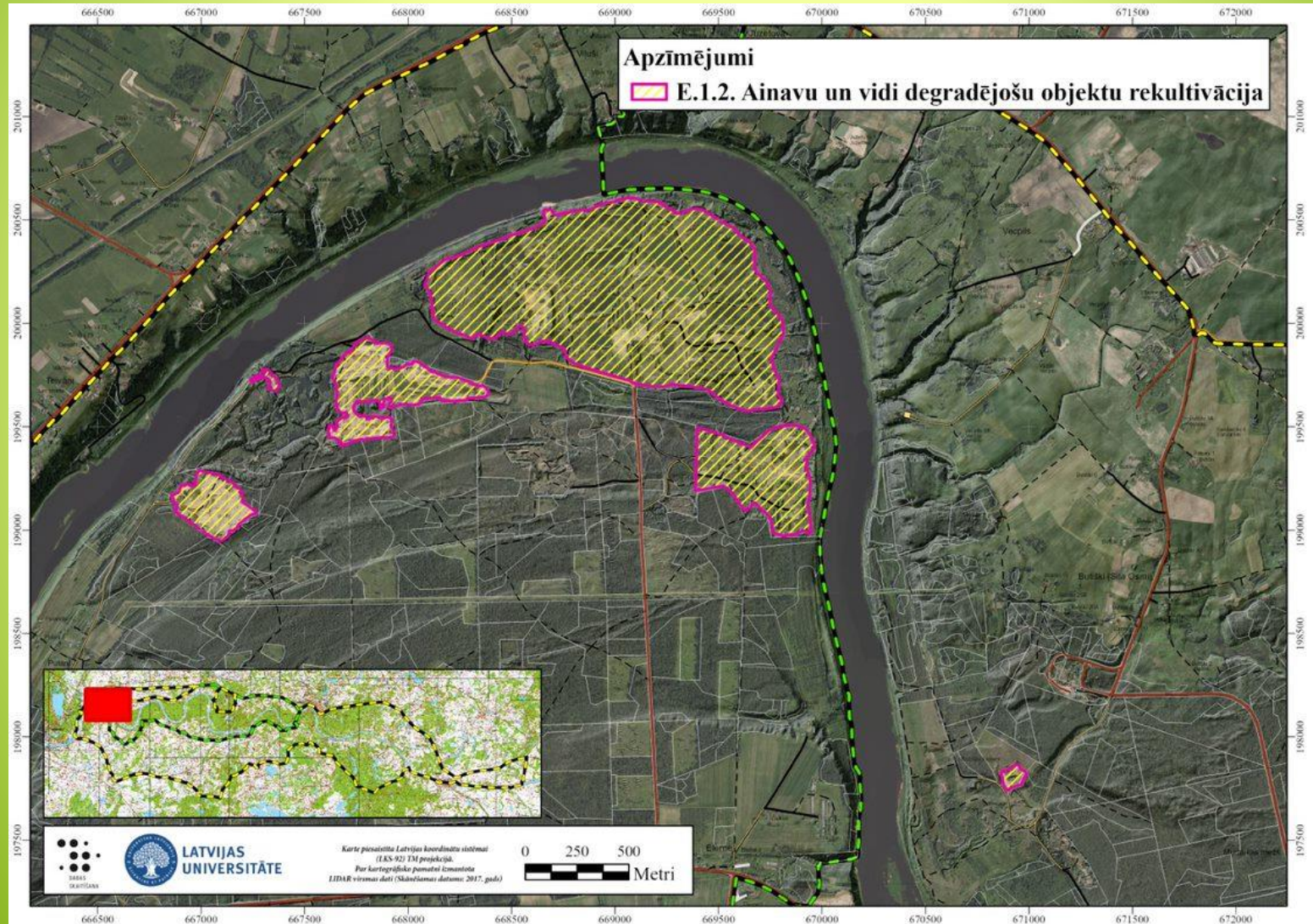
- karjeru teritoriju rekultivācija, ietverot aizsargājamo sugu dzīvotņu izveidošanu (lielākās platības Elernes lokā)
- pamestu apbūves teritoriju (fermu drupas utml.) rekultivācija

E.2.1. – E.2.3. pasākumi: **kultūrvēsturiskā mantojuma objektu un kultūrainavas saglabāšana, atjaunošana un iesaistīšana tūrisma piedāvājumā**

Ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību apsaimniekošana (2)

E.1.2. Ainavu un vidi degradējošu objektu rekultivācija

Izpētes un monitoringa pasākumi

Nepieciešami, lai novērtētu

- aizsargājamo sugu un biotopu stāvokli,
- apsaimniekošanas pasākumu efektivitāti,
- tūrisma un atpūtas pasākumu ietekmes.

F.1.1. Virszemes ūdeņu kvalitātes monitorings

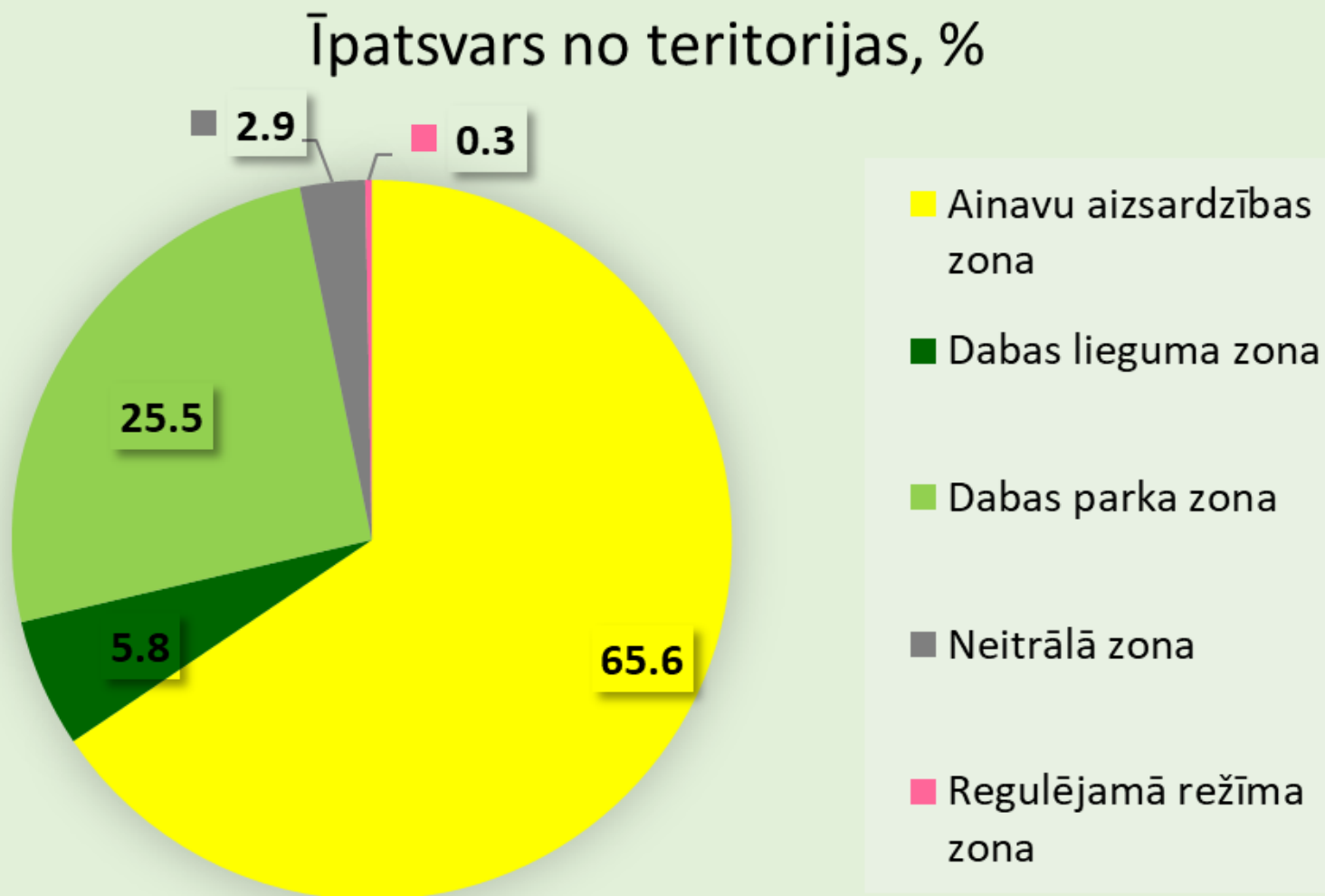
F.1.2. Natura 2000 vietu monitorings

F.1.3. Šilovkas ezera iegrimušo makrofītu mazās sastopamības cēloņa izpēte

F.2.1. Apsaimniekošanas pasākumu monitorings

F.3.1. Tūrisma un atpūtas ietekmju monitorings

Priekšlikumi teritorijas funkcionālajam zonējumam (1)

Skat. dabas aizsardzības plāna 6. pielikumu <https://failiem.lv/u/vv79cfy7s> !

Priekšlikumi teritorijas funkcionālajam zonējumam (2)

Regulējamā režīma zona – izveidota, lai saglabātu īpaši aizsargājamus meža biotopus – nogāžu un gravu mežus, vecus vai dabiskus boreālos mežus, lakstaugiem bagātus egļu mežus, purvainus mežus, īpaši aizsargājamus purva biotopus – pārejas purvus un slīkšņas, un īpaši aizsargājamu sugu dzīvotnes. (**galvenokārt esošie mikroliegumi**)

Dabas lieguma zona – izveidota, lai saglabātu īpaši aizsargājamus upju straujteču biotopus, mezotrofus ezerus, eitrofus ezerus ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, aizsargājamus meža biotopus - nogāžu un gravu mežus, vecus vai dabiskus boreālos mežus, īpaši aizsargājamus purva biotopus – pārejas purvus un slīkšņas, kā arī īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes.

(**galvenokārt Eiropas Savienības nozīmes mežu biotopu nogabali, atsevišķi ezeri, bioloģiski vērtīgu mežu teritorijas Daugavas lokos**)

Priekšlikumi teritorijas funkcionālajam zonējumam (3)

Dabas parka zona – izveidota īpaši aizsargājamu sugu aizsardzībai, kultūrvēsturiskā mantojuma un unikālo ainavas elementu saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai.

- galvenokārt dabas parka «Daugavas loki teritorijā
- Daugava visā ainavu apvidus teritorijā
- plānotas jaunas dabas parka zonas Kalniešu pagastā (2045 ha) un Varnaviču un Krivoje ezeru austrumu krastā (225 ha)

Ainavu aizsardzības zona – izveidota, lai saglabātu tradicionālo ainavu, ģenētisko resursu mežaudzes un nodrošinātu ilgtspējīgu teritorijas attīstību.

(visa pārējā ainavu apvidus teritorija, kas neietilpst citās zonās)

Neitrālā zona – izveidota, lai nodrošinātu teritorijas ilgtspējīgu saimniecisko izmantošanu un attīstību, kā arī nodrošinātu transporta infrastruktūras objektu uzturēšanu un attīstību.

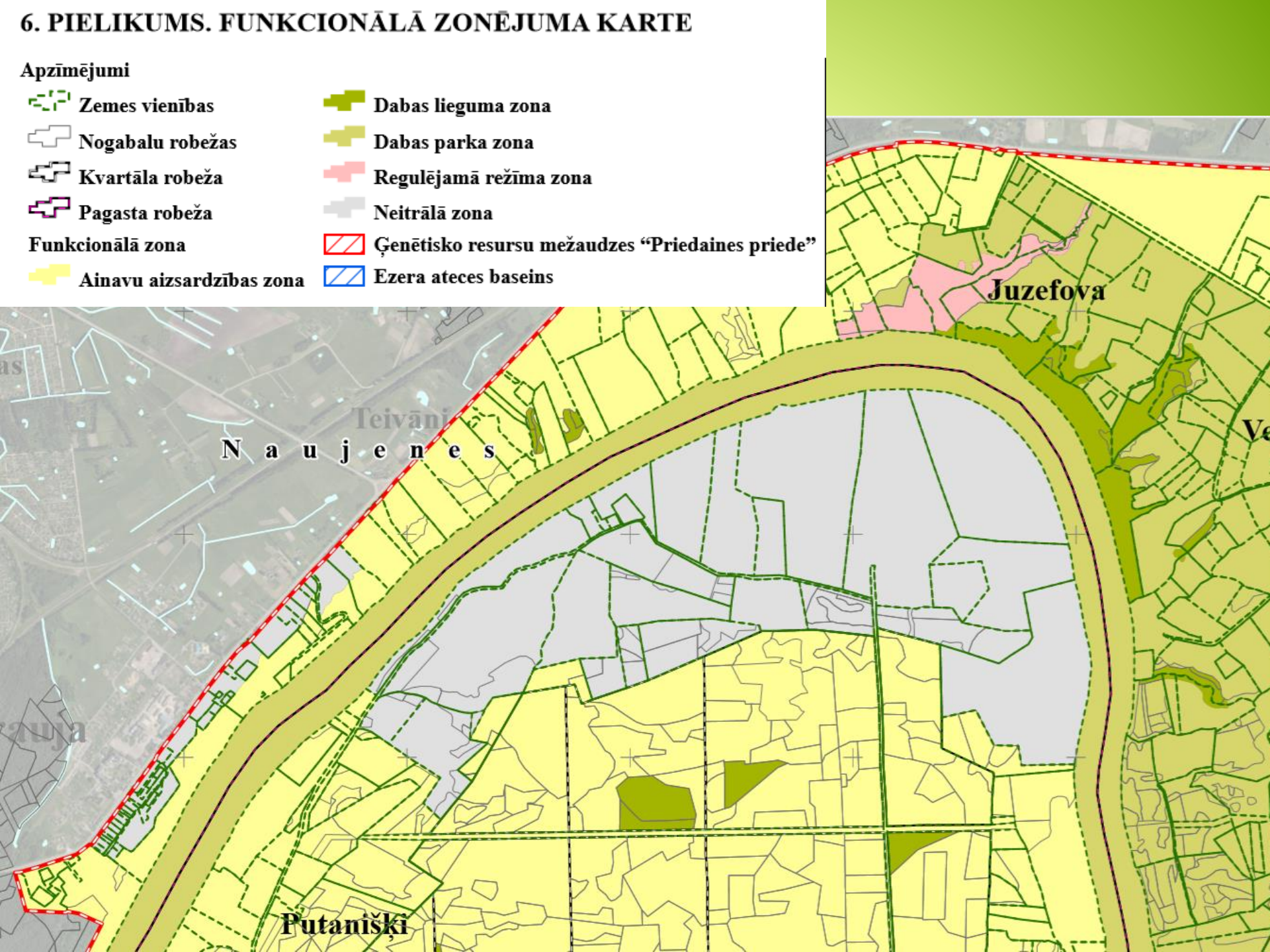
(galvenokārt Krāslavas un ciemu apbūves teritorijas, valsts autoceļi, Elernes loka karjeru teritorijas)

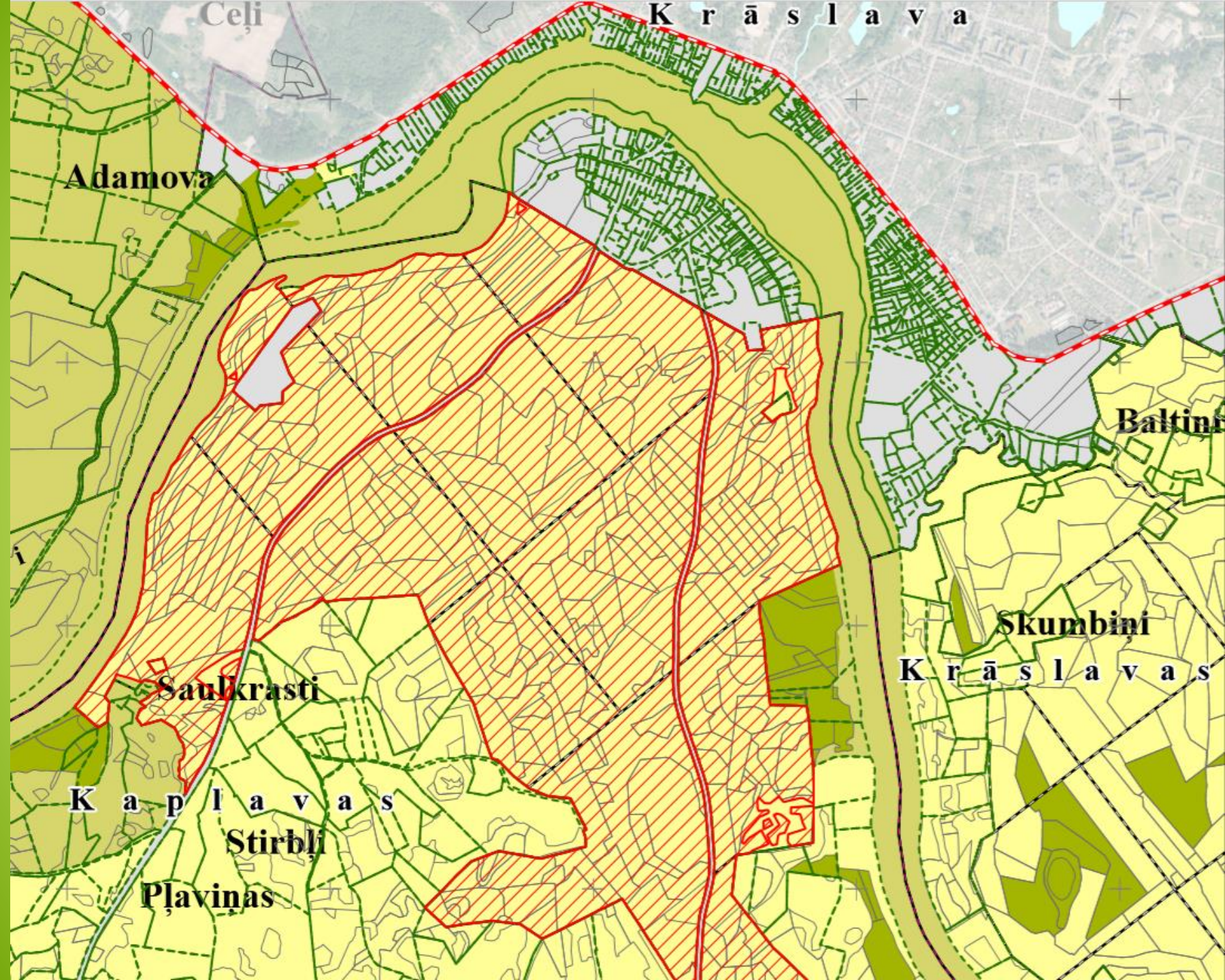
6. PIELIKUMS. FUNKCIONĀLĀ ZONĒJUMA KARTE

Apzīmējumi

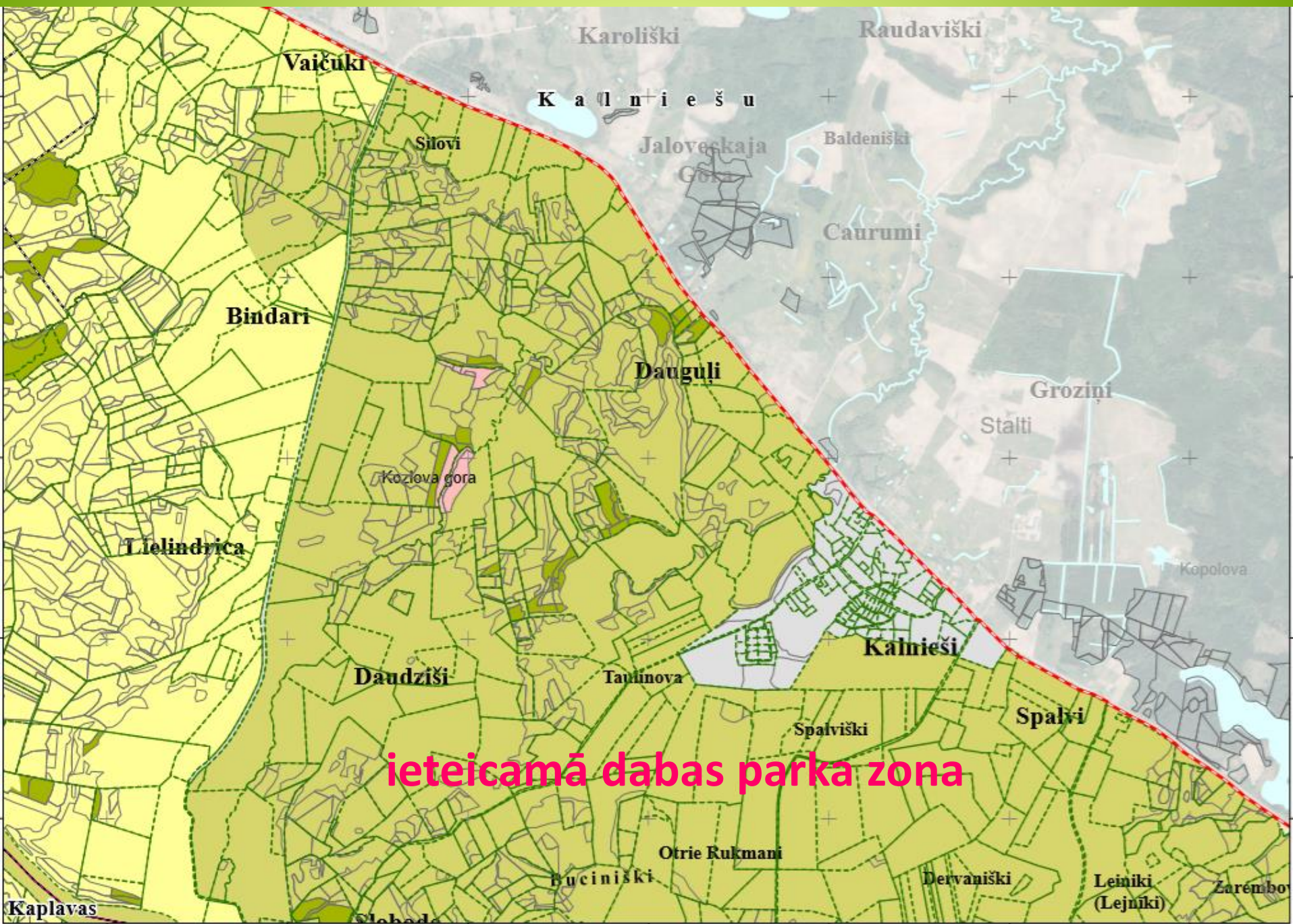
	Zemes vienības		Dabas lieguma zona
	Nogabalu robežas		Dabas parka zona
	Kvartāla robeža		Regulējamā režīma zona
	Pagasta robeža		Neitrālā zona
Funkcionālā zona			Ģenētisko resursu mežaudzes “Priedaines priede”
	Ainavu aizsardzības zona		Ezera ateces baseins

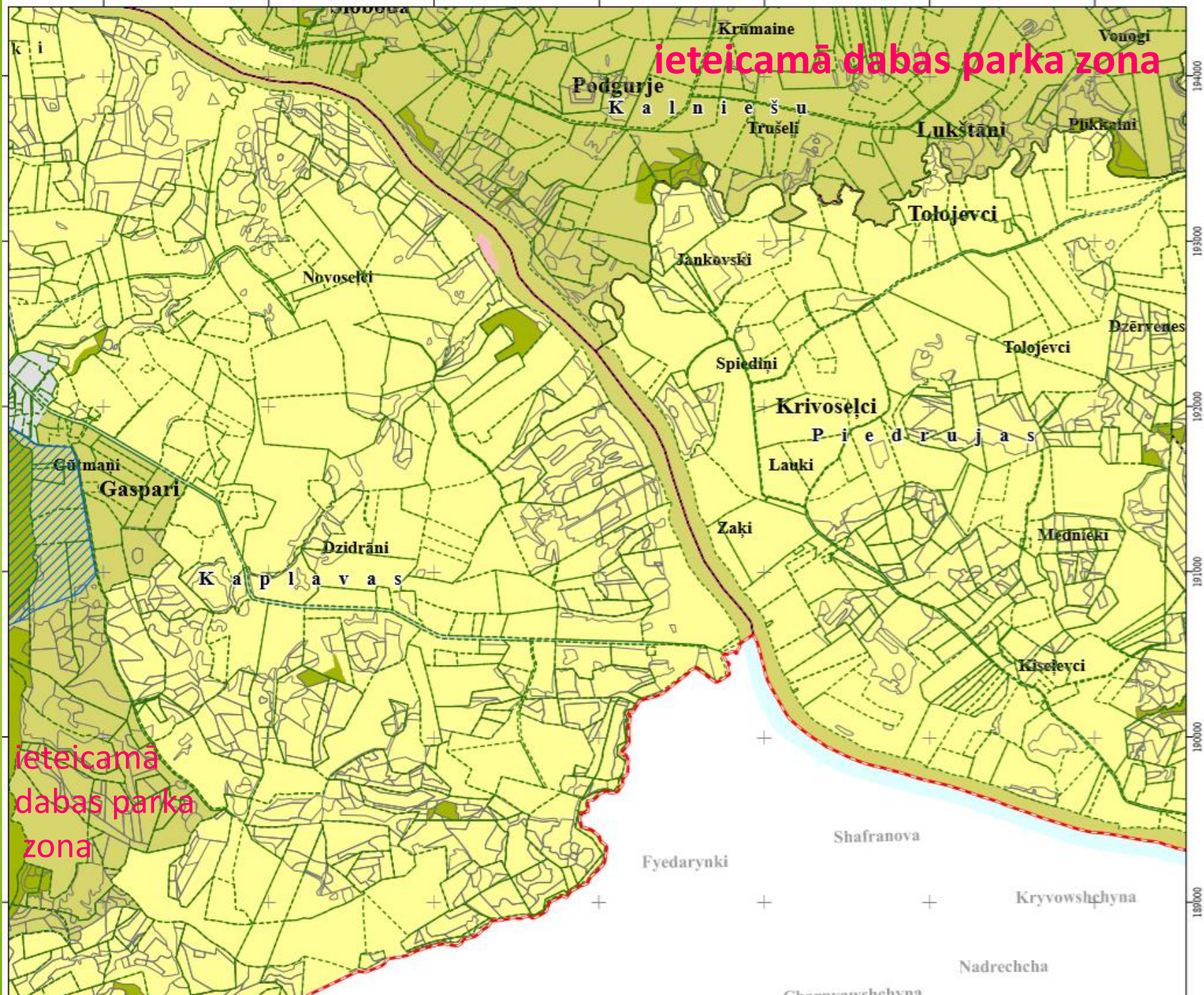

Priekšlikumi individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem

Skat. dabas aizsardzības plāna 6.2. nodaļu!

Individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus sagatavo un apstiprināšanai virza VARAM

Pēc apstiprināšanas Ministru kabinetā individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi aizstās pašlaik spēkā esošos Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējos aizsardzības un izmantošanas noteikumus.

Tālāk apskatīti **ieteikumi būtiskākajām izmaiņām** salīdzinājumā ar pašlaik esošajām prasībām, lai **sekmētu**

- **teritorijas ekoloģiskās kvalitātes, ainavas un rekreācijas resursu saglabāšanos,**
- **ūdeņu ekosistēmu kvalitātes saglabāšanos un uzlabošanos,**
- **Eiropas Savienības nozīmes biotopu un īpaši aizsargājamo sugu atradņu saglabāšanos.**

Plānotas papildus prasības, lai sekmētu teritorijas ekoloģiskās kvalitātes, ainavas un rekreācijas resursu saglabāšanos (1)

14. Visā ainavu apvidus teritorijā aizliegts:

14.6. bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas ārpus meža zemes cirst **koku rindas un alejas, platlapju kokus**, kuru stumbra caurmērs 1,3 metru augstumā virs koku sakņu kakla pārsniedz **25 cm**, un **citu sugu kokus**, kuru stumbra caurmērs 1,3 metru augstumā virs koku sakņu kakla pārsniedz **40 cm**, arī dobumainos un nokaltušos vai pusnokaltušos kokus;

14.7. pārvietoties pa Daugavas upi ar kuģošanas un citiem peldošiem līdzekļiem, kuru **mehāniskā dzinēja vai motora jauda pārsniedz 3,7 kilovati, izņemot:**

14.7.1. pārvietošanos, kas saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu (izņēmums – rūpnieciskā zveja un amatierzveja – makšķerēšana), uzraudzību vai robežapsardzības un valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, vai glābšanas un meklēšanas darbiem;

14.7.2. ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju:

14.7.2.1. pārvietošanos zinātniskās izpētes nolūkos un zvejai īpašos nolūkos;

14.7.2.2. tūrisma pakalpojumu sniedzēja organizētu pārvietošanos pa Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiski saskaņotu maršrutu, izmantojot vienu kuģošanas līdzekli. Pārvietošanās nav atļauta ar ūdens motocikliem. Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskā atļauja ir derīga trīs kalendāra gadus no tās izsniegšanas dienas;

14.7.2.3. ekosistēmu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai un saglabāšanai nepieciešamo pasākumu īstenošanai.

14.8¹. pārvietoties pa virszemes ūdensobjektiem ar ūdens motocikliem;

Plānotas papildus prasības, lai sekmētu teritorijas ekoloģiskās kvalitātes, ainavas un rekreācijas resursu saglabāšanos (2)

14. Visā ainavu apvidus teritorijā aizliegts:

14.9. **ezeros un upēs veidot mākslīgas salas, kā arī būvēt un izvietot peldbūves** un peldošas konstrukcijas, kas paredzētas, lai tajās ilgstoši uzturētos, un ēkas uz pāļiem, izņemot atklātas laipu un pontonu konstrukcijas un infrastruktūru peldlīdzekļu ielaišanai;

14.19. nirt ar akvalangiem peldvietās pludmales zonās un piestātņu teritorijās, izņemot, ja niršana saistīta ar speciālu darbu veikšanu vai zinātniski pētnieciskiem darbiem;

14.24. uzstādīt vēja elektrostacijas ar jaudu virs 20 kW, kā arī izvietot saules kolektorus un paneļus Daugavas upes aizsargjoslas teritorijā 50 m platā joslā no krasta, bet dabas parka zonas teritorijā – visā Daugavas aizsargjoslas platumā;

14.25. ainaviski vērtīgās teritorijās, kas noteiktas 3. pielikumā (skat. DA plāna pasākumu E.1.1., kā arī 4.3. un 5.1.1. pielikumu), veikt darbības, kas būtiski negatīvi ietekmē ainavu un tās elementus, izmaina kultūrvēsturiskās vides īpatnības un reģionam raksturīgos ainavu elementus vai samazina bioloģisko daudzveidību un ainavas ekoloģisko kvalitāti:

14.25.1. lauksaimniecības zemju, tajā skaitā zālāju, apmežošanu;

14.25.2. derīgo izrakteņu ieguvi un derīgo izrakteņu krātuves izveidi;

14.25.3. jumtu klājumā izmantot spilgtas krāsas (zilu, sarkanu, oranžu, zaļu utt.);

14.25.4. vertikālo elementu būvniecību (mobilo sakaru torņi, graudu kaltes utt.).

14.27. iznīcināt vai pārveidot ainavai raksturīgās apbūves kultūrvēsturiskos elementus;

Plānotas papildus prasības, lai sekmētu teritorijas ekoloģiskās kvalitātes, ainavas un rekreācijas resursu saglabāšanos (3)

14. Visā ainavu apvidus teritorijā aizliegts:

14.28. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvi, kā arī izņemot derīgo izrakteņu ieguvi neitrālajā zonā un derīgo izrakteņu atradņu reģistrā iekļautajās teritorijās, kurās derīgo izrakteņu izmantošanas atļauja saņemta vai derīgo izrakteņu ieguves limits noteikts pirms šo noteikumu spēkā stāšanās. Derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivācijas projektos iekļauj pasākumus īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un/vai īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai.

Visā ainavu apvidus teritorijā

16. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā 50 metrus platā joslā no upes vai ezera krasta aizliegts būvēt un izvietot jebkādas ēkas un būves, izņemot Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 5. punkta b) apakšpunktā punktā atļautās būves.

20. Visā Daugavas aizsargjoslas platībā aizliegts izveidot jaunus mākslīgos ūdensobjektus, ja to platība ir lielāka par 0,1 ha;

23. Nodarbojoties ar zemūdens tūrismu un zemūdens peldēšanu ezeru teritorijā, jāievēro prasība, ka diennakts gaišajā laikā persona sev piestiprina košas krāsas boju ar vismaz astoņus kilogramus lielu celbspēju, lai norādītu savu atrašanās vietu ūdenī, bet diennakts tumšajā laikā boja jāapriko ar atstarojošiem elementiem un riņķa uguni – gaismas lukturi, kas novietots tā, lai gaisma būtu redzama 360 grādu lielā horizontālā lokā.

Plānotas papildus prasības, lai sekmētu teritorijas ekoloģiskās kvalitātes, ainavas un rekreācijas resursu saglabāšanos (4)

36. Dabas parka zonas teritorijā aizliegts:

36.3. ierīkot jaunas iežogotas platības savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē;

36.4. cirst kokus, kuru caurmērs 1,3 metru augstumā virs koku sakņu kakla pārsniedz 60 centimetrus, izņemot bīstamos kokus;

36.6. izvietot vēja elektrostacijas individuālās lietošanas vajadzībām ar maksimālo jaudu līdz 20 kW, ja to masta augstums pārsniedz 12 m.

Ainavu aizsardzības zonā

45. Aizliegts izvietot vēja elektrostacijas individuālās lietošanas vajadzībām ar maksimālo jaudu līdz 20 kW, kuru masta augstums pārsniedz 12 m.

Plānotas papildus prasības, lai sekmētu ūdeņu ekosistēmu kvalitātes saglabāšanos un uzlabošanos (1)

14. Visā ainavu apvidus teritorijā aizliegts:

14.5. būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkākus mehāniskus šķēršļus, izņemot hidroelektrostacijas, kurās līdz šo noteikumu spēkā stāšanās brīdim sāкта ekspluatācija, uz upēm (upju posmiem) ainavu apvidū;

14.8. Ezeros aizliegts pārvietoties ar jebkādiem kuģošanas līdzekļiem, tai skaitā rūpnieciskās zvejas un amatierzvejas vajadzībām, izmantojot iekšdedzes dzinēju, izņemot:

14.8.1. pārvietošanos, kas saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu, uzraudzību vai robežapsardzības un valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, vai glābšanas un meklēšanas darbiem;

14.8.2. ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju:

14.8.2.1. pārvietošanos zinātniskās izpētes nolūkos un zvejai īpašos nolūkos;

14.8.2.2. ūdenstilpes nomnieka, licencētās amatierzvejas – makšķerēšanas – organizētāja pārvietošanos ezera un zivju resursu apsaimniekošanas un uzraudzības pasākumu veikšanai, vienlaikus izmantojot ne vairāk kā divus kuģošanas līdzekļus;

14.8.2.5. ekosistēmu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai un saglabāšanai nepieciešamo pasākumu īstenošanai.

14.9. ezeros un upēs veidot mākslīgas salas, kā arī būvēt un izvietot peldbūves un peldošas konstrukcijas, kas paredzētas, lai tajās ilgstoši uzturētos, un ēkas uz pāļiem, izņemot atklātas laipu un pontonu konstrukcijas un infrastruktūru peldlīdzekļu ielaišanai;

Plānotas papildus prasības, lai sekmētu ūdeņu ekosistēmu kvalitātes saglabāšanos un uzlabošanos (2)

14. Visā ainavu apvidus teritorijā aizliegts:

14.10. veikt darbības, kas izraisa ūdens līmeņa izmaiņas Balticas, Šilovkas un Varnaviču ezerā, izņemot dabas aizsardzības plānā noteiktos apsaimniekošanas pasākumus ūdens līmeņa normalizēšanai;

14.11. veikt sadzīves vai ražošanas notekūdeņu (neatkarīgi no attīrīšanas pakāpes), tai skaitā no individuālās apbūves, novadīšanu Balticas, Šilovkas un Varnaviču ezerā vai tā sateces baseina ūdenstecēs un infiltrāciju gruntī tuvāk par 20 m no šo ezeru krasta;

14.13. ierīkot aramzemi 50 m joslā no Daugavas un no Varnaviču ezera, kā arī visās applūstošajās teritorijās ainavu apvidū;

14.14. lai ierobežotu noēnojuma samazināšanu – veikt koku ciršanu ārpus meža 50 m joslā no Varnaviču ezera bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas. Dabas aizsardzības pārvalde var uzskatīt par nepieciešamu saņemt saldūdeņu biotopu jomā sertificēta eksperta atzinumu;

14.15. veikt Varnaviču ezera piekrastes padziļināšanu;

14.16. veikt piekrastes tīrīšanu vairāk kā 10 m garā piekrastes posmā pie katra krasta īpašuma un vairāk kā virsūdens augāja joslas platumā (maksimāli 10 m platā joslā) Varnaviču ezerā;

14.17. lai saglabātu iegrimušo augāju – veikt piekrastes tīrīšanu vietās, kur nav virsūdens augu joslas, Varnaviču ezerā;

14.18. pļaut vai izņemt makrofītus Šilovkas un Balticas ezeros;

14.30. iztaisnot dabiskās vai dabiskojušās upes un strautus;

14.32. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta ezeru, upju, vecupju un strautu krasta līnija un gultne, izņemot dabas aizsardzības plānā paredzēto pasākumu veikšanu ezeru apsaimniekošanā un upju dabiskā tecējuma vai ūdenstecēm un ūdenstilpēm piegulošo teritoriju dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanu.

Plānotas papildus prasības, lai sekmētu ūdeņu ekosistēmu kvalitātes saglabāšanos un uzlabošanos (3)

Visā ainavu apvidus teritorijā:

16. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā 50 metrus platā joslā no upes vai ezera krasta aizliegts būvēt un izvietot jebkādas ēkas un būves, izņemot Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 5. punkta b) apakšpunktā punktā atļautās būves.

17. Ierīkojot atpūtas vietas, aizliegts pārveidot upju un ezeru krasta joslas reljefu, izņemot smilšu uzbēršanu peldvietās.

18. Ierīkojot atpūtas vietas, upju un ezeru krasta joslā pēc iespējas saglabā dabisko zemsedzi un kokus. Pieļaujama koku retināšana un krūmu izciršana.

19. Nav pieļaujama tādu objektu būvniecība un ekspluatācija, kas var negatīvi ietekmēt normatīvajos aktos noteiktos ūdens kvalitātes mērķus.

36. Dabas parka zonas teritorijā aizliegts:

39.2.3. Varnaviču ezera, Šilovkas ezera un Balticas ezera pamatbaseinos, kuri norādīti šo noteikumu 1. pielikumā (skat. DA plāna 6. pielikumu), aizliegts cirst kokus kailcirtē, lai novērstu biogēnu ieplūdi ezeros.

Ainavu aizsardzības zonā

47.4. Varnaviču ezera, Šilovkas ezera un Balticas ezera pamatbaseinos, kuri norādīti šo noteikumu 1. pielikumā (skat. DA plāna 6. pielikumu) aizliegts cirst kokus kailcirtē, lai novērstu biogēnu ieplūdi ezeros.

*Plānotas izmaiņas un papildus prasības,
lai sekmētu mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, kā arī dabiskam mežam raksturīgu
struktūru saglabāšanos un veidošanos (1)*

Eiropas Savienības nozīmes meža biotopi iekļauti regulējamā režīma un dabas lieguma zonās, kur noteikti būtiski saimnieciskās darbības ierobežojumi.

Visā ainavu apvidus teritorijā aizliegts:

14.26.cirst galvenajā cirtē priežu mežaudzes, kur priede audzes sastāvā ir vismaz 80 % un kuras sasniegušas 140 gadu vecumu un vecākas;

Ainavu aizsardzības zonā

51. Mežaudzēs galvenajā un kopšanas cirtē saglabā vismaz 30 dzīvotspējīgus vecākos un lielāko izmēru kokus (ekoloģiskos kokus) uz cirsmas hektāru, vispirms saglabājot resnākos (koku caurmērs lielāks par valdošās koku sugas koku vidējo caurmēru) ozolus, liepas, priedes, ošus, gobas, vīksnas, melnalkšņus un kļavas. Ja šādu koku mežaudzē nav, vispirms saglabā apses un bērzus, kā arī kokus ar lieliem un resniem zariem, dobumainus kokus un kokus ar deguma rētām.

*Plānotas izmaiņas un papildus prasības,
lai sekmētu mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, kā arī dabiskam mežam
raksturīgu struktūru saglabāšanos un veidošanos (2)*

Dabas parka zonā meža zemēs aizliegts:

39.2. cirst kokus kailcirtē un rekonstruktīvajā cirtē, izņemot **mežaudzes ar vismaz 80% parastās priedes valdaudzē, kurās kailcirti veic, ievērojot šādus nosacījumus:**

39.2.1 kailcirtes maksimālā platība ir 0,5 ha;

39.2.2. kailcirtes cirsmas izvieto tā, lai plānotajai kailcirtes cirsmai piegulošajās mežaudzēs pēc kailcirtes būtu pagājuši vismaz 10 gadi; par plānotajai kailcirtei piegulošām mežaudzēm uzskatāmas mežaudzes, kas ar plānoto kailcirtes cirsmu saskaras vismaz vienā punktā;

39.2.3. Varnaviču ezera, Šilovkas ezera un Balticas ezera pamatbaseinos, kuri norādīti šo noteikumu 1. pielikumā (skat. DA plāna 6. pielikumu), aizliegts cirst kokus kailcirtē, lai novērstu biogēnu ieplūdi ezeros.

39.3. veicot koku ciršanu galvenajā cirtē, izņemot 39.2.1. punktā minēto gadījumu:

39.3.1. samazināt mežaudzes šķērslaukumu zem kritiskā šķērslaukuma, kas reizināts ar koeficientu 1,5, neskaitot stāvošus sausus kokus;

39.3.2. veidot mežaudzē par 0,2 hektāru lielākus atvērumus;

41. Mežaudzēs **galvenajā un kopšanas cirtē saglabā vismaz 30 dzīvotspējīgus vecākos un lielāko izmēru kokus (ekoloģiskos kokus) uz cirsmas hektāru, izņemot 39.2.1 minētajā gadījumā**, vispirms saglabājot resnākos (koku caurmērs lielāks par valdošās koku sugas koku vidējo caurmēru) ozolus, liepas, priedes, ošus, gobas, vīksnas, melnalkšņus un kļavas. Ja šādu koku mežaudzē nav, vispirms saglabā apses un bērzus, kā arī kokus ar lieliem un resniem zariem, dobumainus kokus un kokus ar deguma rētām.

Plānotas papildus prasības, lai sekmētu aizsargājamo zālāju un purvu biotopu, kā arī īpaši aizsargājamo sugu atradņu saglabāšanos:

14. Visā ainavu apvidus teritorijā aizliegts:

14.29. bojāt vai iznīcināt (tai skaitā uzarot, kultivējot, ieaudzējot mežu, mēslojot ar minerālmēsliem vai šķidrajiem kūtsmēsliem) platības, kuras normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir reģistrētas Dabas datu pārvaldības sistēmā kā **īpaši aizsargājami zālāju vai purvu biotopi, vai īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, kā arī palieņu un terašu pļavas un zālājus 50 m joslā no virszemes ūdensobjektiem**, izņemot gadījumu, ja tas nepieciešams īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai, saglabāšanai vai atjaunošanai un ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja;

Plānotas papildus prasības, lai saglabātu nozīmīgāko gravu ekosistēmas:

Visā ainavu apvidus teritorijā:

21. Gravās (vismaz 15 metru dziļas un 10 metru platas ūdens erozijas veidotas gultnes, kuru nogāzes slīpums ir vismaz 30 grādu vai kas noteiktas kā aizsargājami ģeoloģiski un ģeomorfoloģiski pieminekļi, ir spēkā šādi ierobežojumi:

21.1. aizliegts veikt jebkādas cirtes gravās un 25 m attālumā no augšējās krants;

21.2. aizliegts mainīt zemes lietošanas veidu;

21.3. aizliegts uzart lauksaimniecības zemes 25 m attālumā no gravas augšējās krants;

Plānotas papildus prasības, lai saglabātu sikspārņiem pieejamas barošanās teritorijas:

Visā ainavu apvidus teritorijā:

14.33. Aizliegts izvietot mākslīgo apgaismojumu (lampas vai prožektorus) ezeru vai citu ūdenstilpju krastā.

Dabas aizsardzības plāna izstrādes turpmākā gaita:

- sabiedriskās apspriešanas tiešsaistes sanāksme **31.08.2021.**
plkst. 10:00
- priekšlikumu sniegšana līdz **03.09.2021.**
- priekšlikumu izvērtēšana, dabas aizsardzības plāna precizēšana un iesniegšana pašvaldībai atzinuma sniegšanai;
- pašvaldību atzinumi
- pēdējā uzraudzības grupas sanāksme;
- dabas aizsardzības plāna iesniegšana Dabas aizsardzības pārvaldei un apstiprināšana VARAM

Paldies par uzmanību!

Foto: J.Soms

Kontaktpersonas:

Lelde Eņģele plāna redaktore: tel. 26102617, lelde.engele@inbox.lv

Elmīra Boikova plāna administratore: tel. 26186712, elmira.boikova@lu.lv